

		играта на звуците ще се препъне хорото на думите път през векове (варианти)	
5.	Озаглавете текста, като назовете темата му, и запишете заглавието.	Силата на родния език Скъпите думи на родния език Музиката на родния език <i>/варианти/</i>	L/0/1/2 2 точки , ако заглавието отразява темата на текста. 1 точка , ако текстът е озаглавен по предмета или героите.
6.	Открийте в текста и запишете по един синоним към всяка дадена дума.	Талант – дарба Характер – нрав Силен – як Източник – извор <i>(варианти)</i>	L/0/1/2/3/4 по 1 точка за всеки вярно посочен синоним.
7.	Коментирайте с 2 – 3 изречения смисъла на следната фраза от текста (за думата характер): «Това е добър пример как една чужда дума е толкова як плевел в нашия език, че вече няма изкореняване ...»	<i>(варианти)</i>	L/0/1 1 точка за адекватен коментар. L/0/1 1 точка за добре формулиран отговор. L/0/1 1 точка за добре свързан и логично структуриран микротекст. L/0/1 1 точка , ако правописните и пунктуационните грешки не са повече от 2.
8.	Съставете и запишете 3 /три/ изречения, като употребите думата „КОРЕН“ в различни значения /можете да промените формата на думата – род и число.	От тълковния речник на БЕ: Значение на думата КОРЕН мн. корени, (два) корена, м 1. Подземната част на растение, с която се крепи в почвата и извлича вода и хранителни вещества от нея. <i>Дълбоки корени. Извадих цветята с корените. Гъсти корени.</i>	L/0/1/2/3 по 1 точка за всяко едно значение. L/0/1 1 точка за добре построени изречения (при условие, че са

		<p>2. <i>Разг.</i> За градински растения – цялото растение. <i>Колко корена домати имаши в двора си? Имам десетина корена ягоди.</i></p> <p>3. <i>Вътрешната</i>, враснала в тялото част на зъб, на нокът, на косъм. <i>Зъбът има болен корен.</i></p> <p>4. <i>Прен.</i> Начало, основа, първопричина. <i>Корените на злото.</i></p> <p>5. <i>Прен.</i> Род, произход. <i>Коренът ми е от Северна България. Имам добър корен.</i></p> <p>6. <i>Разг.</i> Сухото и кухо стъбло на слънчогледа. <i>Слънчогледови корени.</i></p> <p>7. <i>Спец.</i> В езикознанието – част от думата, без представките, наставките и окончанията, която носи значението.</p> <p>8. <i>Спец.</i> В математиката – число, което, повдигнато на степен, дава друго число. <i>Кое число е квадратният корен на числото четири?</i></p>	<p>дадени 3 значения на думата).</p> <p>L/0/1/2/3 по 1 точка за всяко изречение без правописни и пунктуационни грешки.</p>
<p>9.</p>	<p>Характеризирайте с 3 – 5 изречения образа на събеседника на Райна – дядо Вангел, като посочите и аргументирате най-малко три негови черти, проявени чрез речта му.</p>	<p>Възрастен, енергичен, умен, мъдър, добронамерен, родолюбив, красноречив, одухотворен;</p> <p>Обича, знае и чувства родния си български език;</p> <p>Уважава другите езици и разбира, че всеки от тях е със своята музика. Обаче се стреми да пази чистотата на българския език, музиката му;</p> <p>Словото му звучи ясно и просто;</p> <p>Употребява народни думи;</p> <p>Убеден в ценността на стари думи, защото те са памет на рода;</p>	<p>L/0/2/3/4 4 точки за пълна и точна характеристика, назовават се и се аргументират не по-малко от 3 черти. 3 точки назовават се не по-малко от 3 черти, но не се аргументират. 2 точки, ако не е анализ, а само преразказ по текста, тоест не се формулират характерните черти.</p> <p>L/0/1 1 точка за добре изграден текст.</p> <p>L/0/1 1 точка за добре свързан текст.</p> <p>L/0/1 1 точка, ако правописните грешки не са повече от 2.</p>

		Разкрива нови черти в националния характер на езика и езиците. <i>варианти</i>	L/0/1 1 точка , ако пунктуационните грешки не са повече от 2.
10.	Посочете към коя част на речта се отнася думата „ТИ” и определете граматическата ѝ форма.	1) Дават <u>ти</u> сведения – ТИ – кратка форма на лично местоимение 2 л ед. ч. дат. падеж (на тебе) 2) Родният <u>ти</u> език е български – ТИ – притежателно местоимение, 2 лице, ед. ч., кратка форма (твое сърце). 3) <u>ти</u> учиш – ТИ – лично местоимение от 2 лице, ед. ч., начална форма (именителен падеж).	L/0/1/2/3 по 1 точка за всяка вярно посочена част на речта. L/0/1/2/3 по 1 точка за всяка вярно определена граматическа форма на местоимението.
11.	Запишете следните съществителни: творец, песен, човек, език.	А. Много творци, песни, хора, езици Б. Двама творци, две песни, двама души, два езика	L/0/1/2/3/4 по 1 точка за всяко вярно съгласуване. L/0/1/2/3/4 по 1 точка за всяко вярно съгласуване.
12.	Запишете текста като го трансформирате в преизказно наклонение. Един професор по психология помоли носители на различни езици да нареждат различни картинки и откри удивителна разлика в поведението им. Носителите на български, руски и английски език винаги подреждаха картинките от ляво надясно, а говорещите иврит – от дясно наляво, така, както те свикнаха да пишат и да четат.	Един професор по психология помоли Л носителите на различни езици да нареждат различни картинки и откри Л удивителна разлика в поведението им. Носителите на български, руски и английски език винаги подрежда ЛИ картинките от ляво надясно, а говорещите иврит и арабски езици – от дясно наляво, така, както те свикна ЛИ да пишат и да четат.	L/0/1/2/3/4 по 1 точка за всяка вярно трансформирана глаголна форма.

<p>13.</p>	<p>Препишете изречението, като поправите правописните и пунктуационните грешки.</p> <p>Кугато не познаваш един езикът достатъчно как да го обичаш и да се грижеш за него?</p>	<p>Когато не познаваш един език достатъчно как да го обичаш и да се грижиш за него?</p>	<p>L/0/1/2/3/4 по 1 точка за всяка вярно поправена правописна и пунктуационна грешка.</p>
<p>14.</p>	<p>Прочетете изречението и запишете верните твърдения от дадените в скобите.</p> <p>Знаеш, че не може една песен да бъде преведена дословно на чужд език, защото играта на звуците ще се препъне.</p>	<p>Това изречение е <i>сложно съставно</i> и се състои от <i>три</i> прости изречения.</p>	<p>L/0/1 1 точка за вярно избрано твърдение.</p> <p>L/0/1 1 точка за вярно избрано твърдение.</p>
<p>15.</p>	<p>Запишете в съответните редове по един пример на глаголните времена, които се срещат в текста.</p>	<p>Сегашно – <i>обяви, викаш, дават, шегуваш се и др.</i></p> <p>Бъдеще – <i>ще се препъне, няма да рекат, ще се ядосват, ще тежат и др.</i></p> <p>Минало свършено – <i>питах,</i></p> <p>Минало неопределено – <i>се е движил</i></p> <p><i>варианти</i></p>	<p>L/0/1/2/3/4 по 1 точка за всеки верен пример на глаголното време.</p>
<p>16.</p>	<p>Назовете и запишете четири творби, в които присъства темата за българския език и/или родната земя, като посочите и имената на авторите.</p>	<p>Иван Вазов «Отечество любезно», «Де е България», «Български език»;</p> <p>Л Каравелов «Хубава си, моя горо»;</p> <p>Атанас Далчев «Към Родината»;</p> <p>Блага Димтрова «Родина»;</p> <p>Пейо Яворов «Заточеници».</p> <p><i>творбите на бесарабски и таврийски автори</i></p> <p><i>(варианти)</i></p>	<p>L/0/1/2/3/4 по 1 точка за всяко вярно назовано име на автора.</p> <p>L/0/1/2/3/4 по 1 точка за всяко правилно назовано произведение.</p>

17.	Свържете със стрелки творбата и нейния жанр.	<p>«Под игото» - роман</p> <p>«Албена» - разказ</p> <p>«На майка ми» - стихотворение</p> <p>«До Чикаго и назад» - пътепис</p> <p>«Септември» - поема</p>	<p>L/0/1/2/3/4/5</p> <p>по 1 точка за всяко вярно съответствие.</p>
18.	Подчертайте имената на българските автори, създавали творбите си в началото на ХХ век.	<p>Иван Вазов</p> <p>Пейо Яворов</p> <p>Пенчо Славейков</p> <p>Елин Пелин</p>	<p>L/0/1/2/3/4</p> <p>по 1 точка за всеки вярно посочен отговор.</p>
19.	Свържете със стрелки творбата и името на нейния автор.	<p>«На прощаване» - Христо Ботев</p> <p>«Българи от старо време» - Любен Каравелов</p> <p>«Две хубави очи» - Пейо Яворов</p> <p>«Ветрената мелница» - Елин Пелин</p> <p>«На България» - Иван Вазов</p> <p>«Албена» - Йордан Йовков</p>	<p>L/0/1/2/3/4/5/6</p> <p>по 1 точка за всяко вярно съответствие.</p>
20.	Състави текст разсъждение (10 – 15 изречения), в който да изразиш аргументирано мнението си /3 аргумента/ относно твърдението от текста, че «Стари думи са от старо злато, голяма сила е в тях».		<p>L/0/1/2</p> <p>2 точки, ако личната оценка структурира целия текст (формулира се като теза или пък като логичен извод).</p> <p>1 точка, ако е проявена своя оценка или отношение, но е само като декларация.</p> <p>L/0/1/2/3</p> <p>по 1 точка за всеки един аргумент.</p> <p>L/0/1</p> <p>1 точка за уменията да аргументира.</p>

			<p>L/0/1 1 точка за добре свързан текст.</p> <p>L/0/1 1 точка за логично изграден текст разсъждение.</p> <p>L/0/1 1 точка, ако правописните грешки не са повече от 3.</p> <p>L/0/1 1 точка, ако пунктуационните грешки не са повече от 2.</p>
--	--	--	---